

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formålet med lovforslaget

Forslaget tilsigter en sammenhængende, administrativ omlægning af SU-systemet, og hovedformålene med lovforslaget er:

- a) at give de studerende en bedre betjening, således at sagsbehandlings-køer ved støttetildeling i videst muligt omfang undgås,
- b) at frigøre administrative ressourcer, med henblik på at uddannelsesstøtten fremover kan beskattes som A-indkomst, så de studerende ikke oparbejder skattegæld i forbindelse med stipendietildelingene og
- c) at skabe rammer for uddannelsesstøtten, der hindrer utilsigtet brug af støttesystemet, samt give mulighed for en automatiseret og dermed mere effektiv kontrol af støttebetingelsernes overholdelse.

Hovedintentionen er forenkling, og det er derfor først og fremmest bestemmelser, der hindrer de ønskede administrative omlægninger, der foreslås ændret. Sigtet er hermed at skabe mulighed for en bedre og mere effektiv administration, herunder udstrakt anvendelse af edb-baseret og automatiseret sagsbehandling. Omlægningerne vil samtidig skabe en højere grad af sammenhæng mellem det administrative system og det »klippekortsystem«, der blev indført som en del af reformen af statens uddannelsesstøtte.

Ændringer i statens uddannelsesstøtte vil imidlertid næsten altid medføre ændringer i adfærden hos modtagerne af støtten, som igen får betydning for støtteudbetalingernes størrelse. SU-reformen har således også medført væsentlige merudgifter i forhold til, hvad der var forudsat ved reformens vedtagelse. Forslagene til administrative omlægninger i dette lovforslag er derfor udformet på en sådan måde, at risikoen for nye skred i udgifterne bliver så ringe som muligt. Et enkelt af forslagene forventes at give en besparelse beregnet til 94 mio. kr. årligt.

Forslagene til omlægninger er udarbejdet i et samarbejde mellem Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen), et privat konsulentfirma og Undervisnings- og Forskningsministeriet.

2. Den nuværende administrative ordning

Det eksisterende støttetildelingssystem bygger grundlæggende på en årlig behandling af ansøgninger fra alle modtagere af uddannelsesstøtte ud fra ansøgernes egne oplysninger om alle forhold, der er bestemmende for støtten, herunder ansøgernes egne forventninger om studie- og indtægtsforhold i det kommende støtteår.

Støtteåret er efter gældende lov perioden fra 1. august til 31. juli. Men ansøgninger kan indsendes i hele støtteåret (frem til 1. april), og den foreløbige støtte tildeles – uanset ansøgningstidspunktet – for hele den del af støtteåret, hvori den uddannelsessøgende opfylder støttebetingelserne. Støttesatserne er fastsat på helårsbasis.

I løbet af støtteåret kan styrelsen standse eller ændre udbetalingen af de foreløbige beløb, hvis der sker ændringer i forhold, der kan få væsentlig betydning for den endelige støttetildeling. Og de uddannelsessøgende har pligt til at give oplysning om sådanne forhold.

Efter udløbet af støtteåret foretager styrelsen den endelige støttetildeling på grundlag af den uddannelsessøgendes egne (endelige) oplysninger om indkomst i støtteperioden og eventuelt efter, at der er foretaget en stikprøvekontrol via skattemyndighederne.

Det er et meget stort administrativt arbejde forud for hvert støtteårs begyndelse at gennemgå og beregne den foreløbige støttetildeling på grundlag af de på årsbasis ca. 180.000 ansøgninger. Også den efterfølgende kontrol af støttemodtagernes egenindkomst er en meget omfattende arbejdsopgave, der samtidig vanskeliggøres af, at egenindkomsten opgøres for en indkomstperiode, der strækker sig over 2 skatteår.

Der har også med de givne ressourcer i styrelsen – specielt i 1989 i forbindelse med introduktionen af SU-reformens klippekortsystem – været problemer med at få støtten udbetalt til tiden. Dette må betragtes som en utilfredsstillende kundebetjening.

Stipendier efter loven har hidtil været indkomstskattepligtige for modtagerne som B-indkomst. Ved bekendtgørelse nr. 485 af 29. juni 1989 har Skattemi-